

Hagfors kommun

kommun@hagfors.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Älvstranden bildningscentrum 1-3, 4-6
och 7-9. i Hagfors kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hagfors kommun att senast den **14 september 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen konstaterar att Hagfors kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen. (Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper)

Åtgärder

- Lärarna som undervisar eleverna i grundsärskolan ska samverka med varandra i arbetet med att nå utbildningsmålen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Hagfors kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4-6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgrs 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Varje rektor ska följa upp sin skolenhets kunskapsresultat och resultatet av arbetet med trygghet och studiero, och dokumentera denna uppföljning.
- Varje rektor ska, utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen, besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder för sin skolenhet och dokumentera de beslutade åtgärderna.

- Varje rektor ska planera för genomförandet av de beslutade utvecklingsåtgärderna på sin skolenhet och genomföra dessa. Planeringen och åtgärderna ska dokumenteras.

Bedömning

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hagfors kommun under våren 2018. Älvstranden bildningscentrum 1-3, 4-6 och 7-9 grundskola, besöktes av Skolinspektionen den 21 och 22 februari 2018.

Skolinspektionen tillsyn visar att rektorerna för Älvstrandens bildningscentrum 1-3, 4-6 och 7-9 grundskola inte bedriver något systematiskt kvalitetsarbete för respektive skolenhet enligt författningarnas krav. Visserligen sker en viss uppföljning av elevernas kunskapsresultat och trygghet, men rektorerna för de tre skolenheterna har inte beslutat om några utvecklingsåtgärder utifrån resultaten. Eftersom skolans systematiska kvalitetsarbete är centralt för att utveckla utbildningen finns det risk att rektorerna för skolenheterna inte uppmärksammar eventuella brister i verksamheten. Därmed kan rektorerna inte heller vidta nödvändiga åtgärder för att utveckla dessa. Tillsynen visar också att lärarna som undervisar grundskoleeleverna inte samverkar i tillräckligt hög grad med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål. Det saknas tid och forum för samarbete mellan de lärare som undervisar eleverna i grundskolan. Detta riskerar att få konsekvenser för kvalitén i undervisningen och elevernas möjligheter att nå målen för utbildningen.

Föreläggande

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolinspektionen bedömer att lärarna som undervisar grundskoleeleverna som tillhör de tre grundskolenheterna på Älvstrandens bildningscentrum inte i tillräckligt hög grad samverkar med varandra i arbetet med att nå utbildningens mål. Det finns vid tillsynen inte tid eller något forum där samtliga lärare som undervisar eleverna i grundskolan kan diskutera elevernas behov, utveckling samt betyg och bedömning. Den samverkan som sker mellan lärarna är enbart på informell väg, vilket innebär att den inte säkert omfattar alla som har behov av att samverka. Det finns vid tiden för tillsynen inget strukturerat arbete under ledning av rektorerna för att säkerställa att samverkan mellan lärarna fungerar. Denna bristande samverkan riskerar att få negativa konsekvenser för likvärdighet och kontinuitet i elevernas utbildning. Även riskeras möjligheten att i undervisningen möta varje enskild elevs behov och förutsättningar, vilket kan drabba elevernas möjligheter att nå mål och kunskapskrav. Det är inte osannolikt att huvudmannens organisation av grundskolan i tre olika enheter, där grundskoleeleverna dessutom i större eller mindre utsträckning undervisas i tre olika grundskolenheter, har bidragit till bristen på samverkan.

Enligt läroplan för grundskolan ska alla som arbetar i skolan samverka för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande. Vidare ska lärare samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. I Skolverkets allmänna råd om

planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) anges att rektorn bör utveckla former för samverkan och kunskapsutbyte mellan lärarna.

I intervju med lärare framkommer att det inte finns något forum där samtliga lärare som undervisar eleverna i grundsärskolan kan träffas. De uppger att kontakter mellan dessa lärare endast sker på informell väg. Lärarna som undervisar i grundskolan berättar även att det saknas tid och möjlighet att tillverka eller leta efter material som passar grundsärskoleeleverna. Konsekvensen av detta blir, enligt en lärare, att eleverna får arbeta med material som inte är anpassat efter elevernas förmåga när de får sin undervisning i grundskoleklasserna.

Lärarna berättar vidare att när det gäller bedömning av eleverna saknar de lärare, som tar emot elever från grundsärskolan i sina grundskoleklasser, kunskaper om grundsärskolans läroplan vilket får till följd att lärarna i grundskolan har svårt att veta vilka krav de kan ställa på grundsärskoleeleverna.

Rektorerna för de tre skolenheterna menar att alla lärarna som undervisar grundsärskoleeleverna kan använda den avsatta planeringstiden för att ha möten kring eleverna i grundsärskolan. De uttrycker vidare att lärarna får göra prioriteringar. De uppger vidare att det inte funnits tid för grundskollärarna att sätta sig in i grundsärskolans läroplan på grund av andra utbildningsinsatser.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheterna vid de tre grundsärskoleenheterna Älvstrandens bildningscentrum 1-3, 4-6, 7-9 grundsärskola i Hagfors kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hagfors kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i det systematiska kvalitetsarbetet vid respektive skolenhet med grundsärskola; Älvstrandens bildningscentrum 1-3, 4-6 och 7-9. Vissa kunskapsresultat för eleverna vid grundsärskolan följs upp och dokumenteras och en muntlig uppföljning av elevernas kunskapsresultat liksom trygghet sker. De uppföljningar som dokumenteras gäller dock inte för respektive enhet och resulterar inte i att varje rektor, utifrån en analys, beslutar, genomför och dokumenterar nödvändiga utvecklingsåtgärder för sin grundsärskoleenhet. Att det systematiska kvalitetsarbetet inte bedrivs fullt ut kan innebära att rektorerna för skolenheterna inte uppmärksammar de brister som finns i verksamheterna, och kan därmed inte vidta nödvändiga åtgärder för att utveckla dessa.

I skollagen anges att rektor ska ansvara för att det på skolenhetsnivå genomförs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål för utbildningen som finns i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Om det vid uppföljning, genom klagomål eller på annat sätt kommer fram att det finns brister i

verksamheten, ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen har rektor som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal på skolan ansvar för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektor har ansvaret för skolans resultat.

I "Begäran om information inför regelbunden tillsyn" och "180122 Särskolan Hagfors kommun" som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen skriver rektorerna i det första dokumentet att kunskapsresultaten följs upp regelbundet i träffar som rektorerna och personal från grundsärskolan har. Som utvecklingsarbete inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet uppger rektorerna Skolverkets satsning "Specialpedagogik för lärande" och "Läsllyftet". Rektorerna nämner också att lärarna i grundsärskolan deltar i grundskolans arbetslag och deltar i grundskolans utvecklingsarbete.

I det andra dokumentet redovisas hur många grundsärskoleelever, oklart vilka årskurser, som uppnått "godkända kunskaper" i samtliga ämnen eller ämnesområden alltifrån läsåret 2013/2014 till och med innevarande läsår 2017/2018. "I Likabehandlingsplanen för Älvstrandens bildningscentrum åk 7-9, läsåret 2017/2018", som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen, finns ett systematiskt kvalitetsarbete med som bilaga 2 "Handlingsplan: Systematiskt kvalitetsarbete Hagfors skolområde, skolområde 7-9 Älvstrandens bildningscentrum". I den bilagan framgår ingenting om grundsärskolan. Skolinspektionen ställde en kompletterande fråga till huvudmannen, tillsammans med kommunikeringen av protokollet, om det finns något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete för grundsärskolans enheter. Huvudmannen svarade att bilaga 2 i åk 7-9 Likabehandlingsplan inte gäller för grundsärskolan 1-3 eller 4-6 och att de handlingsplaner som gäller för 1-3 och 4-6 redan är inlämnade till Skolinspektionen.

Lärare som undervisar grundsärskoleeleverna från de tre skolenheterna berättar i intervju att det inte finns något specifikt inriktat systematiskt kvalitetsarbete för grundsärskolan. De insatser som gjorts på Älvstrandens bildningscentrum som exempelvis specialpedagogik för lärande, läsllyftet och mattelyftet har varit för alla på skolan. När det gäller tryggheten svarar lärarna att eleverna generellt är trygga. Lärarna berättar att de muntligt och regelbundet stämmer av elevernas upplevelse av trygghet, genom samtal med eleverna och deras vårdnadshavare. De berättar vidare att det inte finns någon trygghetsenkät som är anpassad för eleverna i grundsärskolan.

På frågan om hur arbetet med trygghet för eleverna i grundsärskolan bedrivs svarar representanterna i elevhälsan för de tre skolenheterna att det sker ett värdegrundarbete på hela Älvstrandens bildningscentrum som även gäller för eleverna i grundsärskolan.

Rektorerna för de tre skolenheterna berättar i intervju att grundsärskolans elever är med i enkätundersökningen om elevernas trygghet och deras svar ingår i hela skolans resultat. Det sker inget specifikt arbete för grundsärskolan. Rektorerna beskriver att lärarna i grundsärskolan har tät kontakt med eleverna och på så sätt sker kontinuerlig muntlig uppföljning. Rektorerna berättar vidare att bedömningarna av eleverna dokumenteras i det digitala verktyget Edwise, och att det sker regelbundna

uppföljningar tillsammans med personalen. Man ser både till hela gruppen i grundskolan och specifikt för enskilda elever, säger rektorerna.

På frågan om utvecklingsområden för grundskolan svarar rektorerna att de håller på och gör en kartläggning av vad som eventuellt behöver omorganiseras. En av rektorerna säger att samarbete med gymnasieskolan är ett utvecklingsområde, eftersom båda verksamheterna har få elever och man kan behöva stötta varandra, till exempel med personal framöver.

En annan av rektorerna säger att man i verksamheten har diskuterat mycket om grundskolans organisation med tre rektorer och att man kommit fram till att den nuvarande organisationen är den bästa lösningen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheterna vid skolenheterna Älvstrandens bildningscentrum 1-3, 4-6, 7-9 grundskola i Hagfors kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Hagfors kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hagfors kommun uppfyller författningarnas krav inom följande områden:

Undervisning och lärande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Bedömning och betygssättning

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

På Skolinspektionens vägnar

X Helena Boëthius

Enhetschef
Signerat av: Helena Boëthius

X la Thun

Utredare
Signerat av: la Thun

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Älvstranden bildningscentrum 1-3, 4-6 och 7-9.

Fakta om Älvstranden bildningscentrum 1-3, 4-6 och 7-9.

Det finns tre grundsärskoleenheter belägna i centrum i Hagfors kommun; Älvstrandens bildningscentrum 1-3, 4-6 och 7-9. De tre grundsärskoleenheterna har vid tiden för tillsynen sammanlagt sex elever. En av dessa går i skolenheten 1-3 och läser ämnesområden, tre elever går i skolenheten 4-6, varav två läser ämnen och en läser ämnesområden, två elever går i skolenheten 7-9, varav en läser ämnen och en läser ämnesområden. De flesta av eleverna får i större eller mindre utsträckning undervisning även i en klass i grundskolan, (Älvstrandens bildningscentrum F-3, 4-6 eller 7-9) (Enligt huvudmannen är ingen av eleverna integrerade enligt 7 kap. 9§ skollagen). Detta läsår finns, enligt uppgift från huvudmannen, ingen elev i de tre skolenheterna som läser enligt grundskolans läroplan i något ämne. I skolenheterna arbetar två lärare med grundsärskoleeleverna. De tre grundsärskolenheterna leds av var sin rektor. De är också rektorer för motsvarande årskurser i grundskolan i Älvstrandens bildningscentrum, F-3, 4-6 och 7-9.

Måluppfyllelse

Det finns ingen nationellt sammanställd statistik över resultaten i grundsärskolan. Huvudmannen har i inskickat material redovisat att alla elever nått "godkända kunskaper" i alla ämnen och ämnesområden de senaste fem åren.